

STOR KAMP *mellan* SMÅ MOTORER

Båtnytt har hårdkört, bränslemätt och detaljsynat sju femhästare och korat en tydlig segrare. Välkommen till 2015 års småmotorbatalj.

TEXT & FOTO STAFFAN WESTERLING

Vi har testat och jämfört marknadens 5 hk-utombordare under två spegelblanka dagar och sett vad de levererar i form av fart, bränsleförbrukning, acceleration och ljudnivå. Vi tittade naturligtvis också närmare på motorernas finesser, utrustning, vad som saknas samt annat matnyttigt som kan vara till stor hjälp vid köp.

Nio femhästare var kallade men sju märken kom till start. Kinesiska Sail kunde tyvärr inte medverka och kinesiska Hidea finns heller inte på plats på grund av leveranssvårigheter.

DE SJU MOTORERNA på startlinjen är Honda BF5, Mercury F5, Parsun F5, Selva 5 Sea Bass, Suzuki DF5, Tohatsu 5 och slutligen Yamaha F5

Som testbänk använder vi oss av en Linder Fishing 440, en öppen aluminiumbåt med rekommenderad motorstyrka upp till 5 hästar.

Modellen är byggd för motorer med kort rigg och rorkult. Båten har måtten 431 x 164 centimeter. Vikten utan motor är 94 kilo och max bärighet är fyra personer. Test av båten kommer i Båtnytt nummer 13-2015.

Testplats denna gång är sjön Drevviken, strax söder om Stockholm.

DE PRAKTISKA TESTERNA som vi plågar de små utombordarna med består av fyra moment: fart, bränsleförbrukning, acceleration och bullermätning. För att få alla testvärden så rättvisa som möjligt körs motorerna under två dagar med liknande väderförhållanden.

Farten mäts med hjälp av en GPS, bränsleförbrukningen med genomströmningsmätare och accelerationen med tidtagarur. Bullret uppmäts med hjälp av en ljudnivåmätare placerad vid förarens öra.

TESTBÄNK. Under motortesten använde vi en Linder Fishing 440, som har en rekommenderad motorstyrka på fem hästkrafter.

Honda BF5

Japanska Honda BF5 är en encylindrig fyrtaktare med en cylindervolym på 127 kubikcentimeter utrustad med förgasare och toppventiler. Motorn väger 27 kilo, är tillverkad och konstruerad av Honda och kom för många år sedan. En beprövad modell med stabil gång som finns tillgänglig med både lång och kort rigg. Behöver man laddning till ett batteri finns detta som extra tillbehör. BF5 har vidare finesser som grundsmyg, det vill säga fem olika rigglägen vid gång i grunda vatten, friktionsreglering för gas-handtag och styrning, Fram-neutral-backväxel, elektronisk tändning, startspärr vid ilagd växel samt indikatorlampa för oljetryck. Växelslaget är placerat på styrbords sida av motorn.

Honda BF5 har inte en integrerad tank som övriga kombattanter utan säljs endast med en separat 12 liters tank. Minus för det.

Prislappen för den billigaste modellen landar på 13 900 kronor.

Fem års garanti gäller om man följer serviceintervallerna enligt instruktionsboken. Servicen utförs naturligtvis av auktoriserad återförsäljare.

För mer information om Honda se hondamarine.se

Mercury F5/Tohatsu 5

Amerikanska Mercury F5 och japanska Tohatsu 5 är i stort sett två identiska fyrtaktare. Modellen är ett samarbete mellan de två tillverkarna och är baserad på lika motorblock på 123 kubikcentimeter som Mercury respektive Tohatsu även använder till sina mindre 4 hk och större 6 hk. Motorn är liksom övriga "femmor" i detta test utrustade med en cylinder, förgasare och toppventiler. Vikt: från 25 kilo. Modellerna har vidare finesser som modern CD-tändning, grundvattentilt med fem lägen, justerbar gas- och styrbroms, indikator för låg oljenivå, övervarningskydd, startspärr vid ilagd växel, integrerad bränsletank på 1,1 liter och uttag för separat tank. Växelslaget är på dessa motorer frontmonterad (behagligare tycker jag) till skillnad från övriga och både Tohatsu 5 och Mercury F5 finns tillgängliga med lång och kort rigg. Regulator är standard men laddning kan köpas till. Mercury har till skillnad från övriga konkurrenter även en segelbåtsmodell på 5 hk utrustad med segelbåtspropeller med ökad dragkraft och med laddning som standard samt en modell som är utrustad med reglage istället för rorkult. Plus för det.

Priset på 5 hk-modellen från Mercury startar på 12 500 kronor medan motsvarande modell från Tohatsu går lös på 13 650 kronor. Både Mercury och Tohatsu har dock kampanjpriser året ut som startar på 11 900 kronor respektive 11 290 kronor.

Garantitiden för Mercury och Tohatsu är slutligen fem år om man följer serviceintervallerna enligt instruktionsboken. Servicen utförs naturligtvis av auktoriserad återförsäljare.

För mer information se brunswickmarine.se och tohatsu.se

FART

På pappret skiljer det inte så mycket mellan motorerna när vi mäter topphastigheten, även om differensen mellan den snabbaste och den långsammaste är klart kännbar. Med en person ombord är italienska Selva 5 Sea Bass snabbast med 10,8 knop medan Yamaha F5 är maktligast med 9,3 knop.

Vid mättillfället sitter föraren längst bak på aktertoften. Till den här båten, liksom till många andra, kan man köpa till en förlängd rorkult och sätta sig fram på mittoften och köra. Toppfarten ökar dryga tre knop när man sitter mitt i båten och tynger ned fören. Men man måste veta vad man pysslar med om man ska köra båten på det här viset. Man får sämre svängradie i och med förlängaren och en hel del vingel om man ska flytta tillbaka till aktertoften ute till sjöss.

Mitt tips är att köpa en annan båt med större motor om ni vill åka fortare. En klokare och säkrare lösning på alla sätt och vis.

Med en persons belastning var samtliga utombordares riggar ställda i innersta rigghålen och i tredje med tre personer ombord. En tumregel är att man ställer in motorriggen när fören

pekar upp i himlen och ställer ut riggen när förskeppet plöjer djupt i vattnet.

Nedan en lista över toppfartsnoteringarna i hastighetsordning:

TOPPFARTER I HASTIGHETSORDNING:

Selva 5 Sea Bass	10,8 knop
Parsun F5	10,2 knop
Mercury F5	9,7 knop
Tohatsu 5	9,5 knop
Honda BF5	9,4 knop
Suzuki DF5	9,4 knop
Yamaha F5	9,3 knop

FART MED TRE PERSONER OMBORD:

Selva 5 Sea Bass	7,9 knop
Mercury F5	7,9 knop
Tohatsu 5	7,6 knop
Parsun F5	7,4 knop
Yamaha F5	7,3 knop
Suzuki DF5	7,2 knop
Honda BF5	7,0 knop

Med tre personer ombord skiljer det en knapp knop mellan den kvickaste och långsammaste.

I topp ligger Selva och Mercury med 7,9 knop medan Honda får nöja sig med 7,0 knop. Lägger vi ihop fartmomenten med en och tre personer står den italienska hingsten Selva 5 Sea Bass högst upp på pallen. Knappt en knop före Mercury och Parsun.

BRÄNSLEFÖRBRUKNING

När vi mäter bränsleförbrukningen så skiljer det, i ärslighetens namn, ett fåtal korvören mellan motorerna. Ska vi vara riktigt noga diffar det inte mer än 0,02 liter per sjömil mellan motorerna när vi mäter toppförbrukningen med en person ombord. Yamaha F5 är snålast med 0,20 liter per sjömil medan Suzuki drar 0,22 liter per sjömil. Samtliga "femmor" drar runt två liter bensin per timma.

Vi mäter bränsleförbrukningen på samtliga motorer på toppvarv, vid sju knop och fem knop med en person ombord. Med tre personer ombord mäter vi vid toppvarv och vid fem knop. Lägger vi ihop samtliga noteringar så har vi en vinnare. Eller snarare två vinnare med minsta möjliga marginal. Se nedan:

BRÄNSLEFÖRBRUKNINGEN:

Selva 5 Sea Bass	0,19 l/nm
Yamaha F5	0,19 l/nm
Mercury F5	0,20 l/nm
Tohatsu 5	0,20 l/nm
Honda BF5	0,21 l/nm
Suzuki DF5	0,21 l/nm
Parsun F5	0,22 l/nm

HÄRFINT. Skillnaden i bränsleförbrukning är liten mellan motorerna.

Parsun F5

Kinesiska Parsun 5 hk fyrtakt är baserad på lika motorblock som lillasyster 4 hk med den minsta cylindervolymin i gänget: 112 cc. Parsun F5 är utrustad med en cylinder och förgasare, enkel friktionsbroms till gashandtaget och justering av trögheten i styrningen samt fram-neutral-back-funktion (växelspak på styrbord sida). Även grundvattentilt med fem lägen är standard. Parsun 5 hk finns tillgänglig med kort eller lång rigg. Laddning finns som extra. Ingen segelbåtsmodell eller modell med reglage finns i dagsläget. Den billigaste BF5 med kort rigg väger 2,45 kilo och betingar endast 9 400 kronor. Plus för det!

Kinesiska Parsun har idag ett modellprogram som sträcker sig från 2,6 hk upp till 25 hk, och fler är på gång. Parsun ger slutligen fem års garanti på sina utombordare.

För mer information om modellprogrammet på nätet se parsun.se

Selva 5 Sea Bass

Italienska Selva 5 hk är en udda fågel jämfört med sina konkurrenter. Motorn är förvisso en fyrtaktare precis som alla andra men istället för en oljesump med fyrtaktsolja har 5 Sea Bass selvas egenkonstruerade CDS-system (Cam Distribution System). En avancerad teknik där tvåtaktsolja (i separat tank) med hjälp av kamaxeln injiceras i motorn. Oljesystemet styrs av datorprogrammerat digitalt tändsystem för att minimera och förhindra onödig åtgång av tvåtaktsolja. Den stora fördelen med denna teknik är att motorn kan lagras i vilken position som helst utan att olja från sumpen läcker in i förgasare och cylindern och gör maskinen omöjlig att starta innan man har åtgärdat problemet. Plus i kanten för det! Lilla- och storasyster 4 och 6 Sea Bass har likadana system. En annan fördel är det specialdesignade insugningssystemet som ger högt vridmoment, en egenskap som faktiskt utmärker Selva 5 jämfört med övriga motorer i styrkemomenten.

Selva 5 Sea Bass har näst minst cylindervolymin i gänget på 118 cc och har precis som övriga motorer i detta test en cylinder och förgasare. Effekten är 5 hästar och modellen är lättast i klassen med sina 23 kilo. Motorn är vidare utrustad med grundvattentilt (fyra lägen), modell med inbyggd tank, justerbar gas- och styrbroms, laddning som tillval samt stort bärhandtag i aktern. Växelspaken (F-N-B) på Selva 5 hk är placerad på styrbords sida och modellen finns tillgänglig med lång eller kort rigg med rorkult. Prislappen startar på hyggliga 11 990 kronor. Selva ger endast tre års garanti.

För mer information om Selva se selvamarine.se

ACCELERATION

Hygglig acceleration är en ganska viktig egenskap hos en båt/motorkombination, även när utombordarna är så här små. Man vill att en motor svarar på gaspådrag utan att det tar orimligt lång tid helt enkelt. Detta gäller med och utan belastning.

TAR DET ALLTFÖR lång tid med dessa småtingar kan det bero på att motortillverkaren har satt på en för stor standardpropeller. I längden kan en för stor propeller skada motorn om man pressar den för hårt.

På dessa motorer är det noga med val av standardpropeller eftersom en femhästare ska passa ett gäng olika båtar som väger olika mycket samt tåla olika belastning ombord i form av personer/packning. På den här punkten har samtliga tillverkare spikat valet av propeller bra. Alla "femmor" ligger inom det rekommenderade varvtalsområdet med fullt gaspådrag både med en och tre personer ombord.

I ACCELERATIONSMOMENTET är det återigen

Selva 5 Sea Bass som ligger i topp, både i 0-7 knop med en person och 0-5 knop med tre personer ombord.

Nedan ser ni en sammanställning över accelerationsresultaten.

ACCELERATION 0-7 KNOP MED EN PERSON OMBORD:

Selva 5 Sea Bass	4,3 sekunder
Suzuki DF5	4,7 sekunder
Yamaha F5	4,9 sekunder
Parsun F5	4,9 sekunder
Honda BF5	5,2 sekunder
Mercury F5	5,3 sekunder
Tohatsu 5	5,5 sekunder

ACCELERATION 0-5 KNOP MED TRE PERSONER OMBORD:

Selva 5 Sea Bass	3,9 sekunder
Parsun F5	4,0 sekunder
Mercury F5	4,0 sekunder
Tohatsu 5	4,1 sekunder
Suzuki DF5	4,2 sekunder
Yamaha F5	4,5 sekunder
Honda BF5	4,5 sekunder

LJUDNIVÅ I DECIBEL

Vi mäter bullernivån på motorerna vid förarens öra i aktern vid toppvarv, sju knop, fem knop, tre knop och vid tomgång. Ljudnivån är enligt min mening en nog så viktig parameter vid val av motor. Inte heller här skiljer det så mycket mellan flertalet motorer. Som så många gånger tidigare i våra motortester är Honda ljudmässigt behagligast, den här gången i samtliga ljudmoment. Den stora japanska motorjätten har nästan alltid angenäma ljudnivåer på sina olika motortyper och så även på denna lilla utombordare. Närmast bakom har vi Mercury följt av Yamaha, Tohatsu, Suzuki och Selva. Parsun bullrar klart mest vid alla mätningar. Vid fem knop och sju knop bullrar Parsun exempelvis hela fyra decibel mer än Honda. Minus för det. 10 dB motsvarar en upplevd fördubbling av ljudnivån.

I DET HÄR storlekssegmentet av utombordare är konkurrensen stenhård mellan motortillverkarna. Den minsta detalj kan avgöra om man väljer den ena eller andra motorn. Efter att ha synat

motorerna ordentligt i sömmarna kan vi konstatera att samtliga femhästare är välutrustade, lättstartade och går fint i hela varvtalsregistret. Visst vibrerar det i rorkulten när man gasar på men det ligger tyvärr i encylindriga motorers natur. Ingen av dessa utombordare är egentligen bättre på den här punkten än någon annan. Samtliga testmotorer är naturligtvis utrustade med nödstopp och är godkända enligt gällande miljökrav. Det som egentligen skiljer mest mellan motorerna är garantitider samt inte minst prislappen. Grundpriset varierar från 9 400 kronor upp till 13 900 kronor. Kampanjpriser förekommer naturligtvis också. Parsun är billigast medan Honda kostar mest. Parsun ligger förvisso inte i toppskiktet vad gäller yttersta kvalitet vilket av naturliga skäl avspeglar sig i priset men märket har å andra sidan etablerat sig ordentligt på den svenska marknaden och det är bevis nog på att dessa kineser även funkar tillsammans med krävande svenskar.

VINNARE I 2015 års femhästarstest blir slutligen

italienska Selva 5 Sea Bass för toppinsatser i såväl fart- och bränslemomentet som i accelerationsmomentet. Selva 5 Sea Bass har helt enkelt det där lilla extra. Snabbast, starkast, snålast och lättast talar sitt tydliga språk. Motorn är i övrigt utrustad med de viktigaste finesserna inklusive det smarta CDS-systemet som gör att man kan lägga motorn i alla möjliga positioner utan att olja från sumpen läcker in i cylinder och förgasare. Även prislappen på 11 990 kronor är klart godkänd. På minussidan har vi bullernivån och endast tre års garanti som drar ned betyget en smula.

Som delad tvåa sätter vi resten av gänget: Honda BF5 som är vassast i ljudnivåmomentet, Mercury och Tohatsu med goda allroundinsatser, Suzuki som har behagligt bärhandtag och ger hela sju års garanti, Parsun som är billigast och slutligen Yamaha för den smarta bränsleblåsan till interntanken samt för funktionen som förhindrar olja att läcka in i cylindern och som gör att man kan lägga ned motorn på tre sidor istället för på en. **B**

Suzuki DF5

Japanska Suzuki DF5 fyrtakt är encylindrig och har den näst största cylindervolymen i sällskapet på 138 cc. Modellen är utrustad med

förgasare, toppventiler, grundvattentilt, växelfunktionerna fram-neutral-back, digital tändning, varvtalsbegränsare samt justerbar gas- och styrbroms. Generator är tillval. Motorenheten som är baserad på lika block som DF4 och DF6 och är tillverkad och konstruerad av Suzuki och finns tillgänglig med lång eller kort rigg. Effekten är 5 hästar och motorn väger 25 kilo. Suzuki DF5 har en inbyggd tank som rymmer 1,5 liter och har även uttag för separat tank. Prislappen för en DF5 startar på 13 400 kronor. Suzuki ger hela sju års garanti förutsatt att man följer serviceintervallerna enligt instruktionsboken. Plus i kanten för det. Servicen utförs naturligtvis av auktoriserad återförsäljare.

För mer information om Suzuki utombordare se suzuki.se

Yamaha F5

Japanska Yamaha F5 är också en encylindrig fyrtaktare, baserad på ett och samma motorblock med 139 cc cylindervolym som systrarna F4 och F6. Motorerna introducerades 2010 och har två överliggande ventiler, förgasare med manuell choke, stort bärhandtag akteröver samt smart primerpump i underkåpan som kommer väl till pass om man skiftar från separat tank (tankanslutningen ingår som standard) till den inbyggda som rymmer 1,1 liter. Pumpa ett par gånger och motorn startar direkt. Modellen finns att tillgå med lång eller kort rigg och önskar man ha laddsystem som ger 12 V, 6 A, finns det som tillval.

En inbyggd funktion i motorerna förhindrar olja att läcka in i cylindern. Man kan alltså lägga motorn på marken både på högra och vänstra sidan samt på högkant med fronten ned. En smart funktion som fler tillverkare borde titta närmare på. Övriga testmotorer, förutom Selva, kan endast läggas ned på en sida.

Andra finesser är varvtalsstopp, växelspak med fram-neutral-back samt ett tanklock som är utformat för att förhindra vattenintrång. Yamaha F5 väger 27 kilo vilket tillsammans med Honda är tyngst i klassen.

Kostnaden för den billigaste varianten med kort rigg landar på 13 500 kronor. Garantitiden är endast tre år. För mer information om Yamaha se yamaha-motor.se

Fakta LINDER FISHING 440

Längd 431 cm
Bredd 164 cm
Vikt 94 kg
Motoreffekt Max 5 hk (kort rigg)
Antal personer 4
Info Linder Aluminiumbåtar AB,
 linder.se

VOLYM. Ljudnivån påverkar komforten ombord, vi har mätt.

							
	Honda BF5 4-t	Mercury F5 4-t	Parsun 5 4-t	Selva 5 Sea bass 4-t	Suzuki DF5 4-t	Tohatsu 5 4-t	Yamaha F5 4-t
Motortyp	4-t/2 cyl/OHV	4-t/1 cyl/OHV	4-t/1 cyl/OHV	4-t/1 cyl/OHV	4-t/1 cyl/OHC	4-t/1 cyl/OHV	4-t/1 cyl/OHV
Cyl.volym	127 cc	123 cc	112 cc	118 cc	138 cc	123 cc	139 cc
Eff. hk (kw)	5 (3,7)	5 (3,68)	5 (3,6)	5 (3,7)	8 (3,7)	5 (3,7)	5 (3,7)
Vikt kg	27	25	24,5	23	25	25	27
Bränslesystem	Förgasare	Förgasare	Förgasare	Förgasare	Förgasare	Förgasare	Förgasare
Tändsystem	Digital (PGM-IG)	CDI	TCI	CDI digital	Digital CDI	CDI	CDI
Diameter x slaglängd	60 x 45 mm	59 x 45 mm	59 x 41 mm	56 x 48 mm	62 x 46 mm	59 x 45 mm	62 x 46 mm
Generator	Modell finns	Tillval	Tillval	Tillval	Tillval	Tillval	Tillval
Rek. varvtal	4 500 - 5 000	4 500 - 5 500	4 000 - 5 000	5 000 - 5 500	4 500 - 5 500	4 500 - 5 500	4 500 - 5 500
Utväxling	2,08:1	2,15:1	2,08:1	2,30:1	1,92:1	2,15:1	2,08:1
Totalvikt (b+m)	121 kg	119 kg	118,5 kg	117 kg	119 kg	119 kg	121 kg
Tank	Separat 12,5 l	Integrerad 1,1/ separat 12 l	Integrerad 1,3 l/ separat 12 l	Integrerad 1,8 l/ separat 12 l	Integrerad 1,5 l/ separat 12 l	Integrerad 1,1/ separat tank 12 l	Integrerad 1,1 l/ separat 12 l
Garanti	5 år	5 år	5 år	3 år	7 år	5 år	3 år
Pris inkl. moms (manuell)	Från: 13 900 kr	Från: 12 500 kr (11 900 kr, kampanj)	Från: 9 400 kr	Från: 11 990 kr	Från: 13 400 kr	Från: 13 650 kr (kampanj 11 290 kr)	Från: 13 500 kr
Generalagent	Honda Nordic AB hondamarine.se	Brunswick Marine in Sweden AB mercury.se	Kina Båt & Marin AB parsun.se	Selva Scandinavia selvamarine.se	KGK Suzuki AB nmm vbb suzuki.se	Loxkel AS tohatsu.se	Yamaha Motor Scandinavia AB yamaha-motor.se
Belastning i test	1 och 3 pers	1 och 3 pers	1 och 3 pers	1 och 3 pers	1 och 3 pers	1 och 3 pers	1 och 3 pers
Propeller i test	6,75" (3 blad)	8" (3 blad)	9" (3 blad)	7" (3 blad)	6,5" (3 blad)	8" (3 blad)	8" (3 blad)
Toppvarvtal (1 pers)	5 100	5 150	5 000	5 300	5 300	5 100	5 000